

Warszawa, 31 sierpnia 2016 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DPK-I.070.13.2016

**Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP**

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 lipca 2016 r., znak: BPS/043-23-482/16, przekazuję poniżej odpowiedź na oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Peczkisa podczas 23. posiedzenia Senatu RP w dniu 22 lipca 2016 r., w sprawie wprowadzenia limitów chwilowej emisji związków benzenu na terenach zamieszkałych przez ludzi.

Odnosząc się postulatowi dotyczącego wprowadzenia do obowiązującego prawodawstwa regulacji prawnych umożliwiających określenie dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu, jaka może być emitowana i przekroczenie której nie będzie szkodliwe dla zdrowia ludzi, uprzejmie informuję co następuje.

Podzielał stanowisko Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu (WIOS), prezentowane w załączonym do oświadczenia piśmie z dnia 5 lipca 2016 r., znak: WMS.7016.1.27.2016, w przedmiotowej sprawie.

Pragnę wyjaśnić, że podstawowym dokumentem określającym na poziomie Unii Europejskiej system oceny i zarządzania jakością powietrza jest:

- a) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu;
- b) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

Ww. regulacje prawa unijnego zostały transponowane do prawa krajowego poprzez przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) (zwanej dalej Poś) oraz odpowiednie akty wykonawcze do ustawy, w tym rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (poz. 1031).

Prawodawstwo unijne (dyrektywa 2008/50/WE) określa poziom dopuszczalny dla benzenu ze względu na ochronę zdrowia ludzi na poziomie $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla okresu uśredniania wyników pomiarów - rok kalendarzowy.

Wyjaśniam, iż w Polsce system oceny jakości powietrza oparty jest na pomiarach prowadzonych w ramach Państwowej Sieci Monitoringu. System ten przewiduje przeprowadzenie oceny jakości powietrza w strefach na terenie kraju. W Polsce ocena jakości powietrza dokonywana jest w 46 strefach (12 aglomeracji powyżej 250 tys. mieszkańców, 18 miast o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys. oraz 16 pozostałych obszarów województwa, niewchodzących w skład miast powyżej 100 tys. mieszkańców i aglomeracji).

Zgodnie z ustawą Poś, każdego roku wojewódzki inspektor ochrony środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni dla następujących substancji: pył drobny PM10 oraz PM2,5, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ołów, kadm, arsen, nikiel, benzo(a)piren jako wyznacznik wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych oraz ozon. Następnie dla każdej z wymienionych substancji odrębnie dokonuje się klasyfikacji stref, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa

przekazywane są zarządowi województwa oraz Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, który na ich podstawie dokonuje zbiorczej oceny jakości powietrza w skali kraju.

Wynik oceny i zaliczenie strefy do określonej klasy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle na obszarach gdzie stężenia te są najwyższe. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Na obszarach, gdzie stwierdzone zostało przekroczenie poziomów dopuszczanych i docelowych zanieczyszczeń powietrza istnieje obowiązek wykonania działań naprawczych w formie programu ochrony powietrza. Zadania te wykonują zarządy województw, które opracowują projekt programu, który jest następnie przyjmowany w drodze uchwały sejmiku województwa.

Mając na uwadze powyższe, należy się zgodzić, że w przypadku województwa opolskiego, przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla benzenu w strefie miasto Kędzierzyn-Koźle następowało w kilku następujących po sobie latach. Konsekwencją tego był obowiązek przygotowania i podjęcia uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego:

- Nr II/32/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XXXII/336/2009 z dnia 26 maja 2009 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego”
- Nr III/33/2015 z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla strefy opolskiej ze szczególnym uwzględnieniem rejonu Kędzierzyna-Koźla i Zdieszowic – w zakresie benzenu”.

W wyniku realizacji ww. programów nastąpiła redukcja emisji benzenu, a tym samym osiągnięcie poziomu dopuszczalnego już w roku 2013. Od tego czasu obserwuje się utrzymujący się trend redukcji tego zanieczyszczenia. W roku 2015 osiągał on poziom 2,8 µg/m³, co stanowi 56% rocznej dopuszczalnej wartości. Uznać zatem należy, że prowadzone dotychczas działania naprawcze określone w ww. programach ochrony powietrza przyniosły spodziewane efekty.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz uwzględniając opinię wydaną przez WIOŚ w Opolu, który jest właściwy co do oceny zasadności wprowadzenia dodatkowych pomiarów na terenie województwa opolskiego należy stwierdzić, że nie ma uzasadnienia dla wprowadzenia do obowiązującego prawodawstwa krajowego dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu. Podstawowym argumentem w tej sprawie jest opinia WIOŚ w Opolu, zgodnie z którą, niewłaściwe jest porównywanie uzyskanych na stacji automatycznej wartości jednogodzinnych do poziomu dopuszczalnego – wartości rocznej, gdyż wartości chwilowe nie świadczą o przekroczeniu normy. Ocena dotrzymania kryterium dla benzenu powinna być wykonywana w oparciu o serię pomiarową uśrednianą dla całego roku, bowiem wielkość ta jest normowana prawem.

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, że zakres dotychczas prowadzonych pomiarów benzenu jest zgodny z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

W związku z powyższym, informuję, że aktualnie prowadzony system oceny jakości powietrza uwzględnia poziomy dopuszczalne i docelowe substancji najbardziej szkodliwych i mających największy negatywny wpływ na zdrowie człowieka i środowisko. Ponadto przepisy Unii Europejskiej obecnie nie przewidują pomiaru dopuszczalnej maksymalnej chwilowej wartości poziomu dopuszczalnego dla benzenu, jaka może być emitowana i przekroczenie której nie będzie szkodliwe dla zdrowia ludzi.

Z pismem
Z up. MINISTRA
SEKRETARZ STANU
Pawel Salek
Pawel Salek

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w KPRM